

Halfjaarrapportage 2016

Inhoudsopgave

<i>1. Inleiding en leeswijzer</i>	2
<i>2. Samenvatting</i>	5
<i>3. Programma's</i>	7
3.1 ECONOMIE, ONDERWIJS EN CULTUUR	7
3.2 WERK, JEUGD EN ZORG	12
3.3 RUIMTE EN LEEFOMGEVING	19
3.4 OPENBARE RUIMTE	24
3.5 BESTUUR EN ORGANISATIE	29
3.6 FINANCIERING EN DEKKINGSMIDDELEN	33
<i>Bijlage 1: Recapitulatie</i>	38
<i>Bijlage 2: Verloop algemene reserve</i>	39

1. Inleiding en leeswijzer

1.1 Inleiding

In het kader van de planning- en controlcyclus bieden wij u de halfjaarrapportage 2016 aan. Deze rapportage schetst een tussentijdse stand van zaken over het lopende begrotingsjaar, ten aanzien van uitvoering van het beleid, de planning en de financiën. De rapportage gaat over de maanden januari tot augustus 2016.

Visie op planning & control

Voorheen rapporteerden wij tweemaal per jaar aan uw raad over de tussentijdse stand van zaken. De betreffende bestuursrapportages waren gebaseerd op de stand van zaken per 1 april en 1 september van het boekjaar en werden in mei en oktober opgeleverd. Vanwege de doorlooptijd van het ambtelijk en bestuurlijk besluitvormingsproces werden ze echter pas in juni en november behandeld in uw raad. Dit ging ten koste van de actualiteitswaarde en de informatiewaarde van deze documenten.

In de visie op planning & control hebben wij uw raad daarom voorgesteld om eenmaal per jaar een halfjaarrapportage aan te bieden. Deze rapportage geeft inzicht in de stand van zaken per 1 augustus. Door voor deze datum te kiezen, kan de bestuursrapportage direct na het zomerreces door uw raad worden behandeld in september. Hiermee wordt de doorlooptijd tot een minimum beperkt en behoudt de rapportage zijn actualiteitswaarde. Bovendien biedt dit de mogelijkheid om (programma-overstijgende) begrotingswijzigingen door te voeren, waarmee invulling wordt gegeven aan het budgetrecht van uw raad. Met een halfjaarlijkse rapportage wordt gedurende het jaar een kwalitatief betere en tevens actuelere verantwoording afgelegd over de voortgang op het bestuursprogramma en over eventuele beleidsmatige en financiële afwijkingen en bijzonderheden. Wij bespreken graag met uw raad of deze eerste halfjaarrapportage voldoet aan uw verwachtingen en welke verbeteringen eventueel gewenst zijn.

Financiële verordening

In de financiële verordening is het volgende vastgelegd over de halfjaarrapportage:

Artikel 6. Halfjaarlijkse bestuursrapportage

1. Het college rapporteert aan de raad één keer per jaar door middel van een halfjaarlijkse bestuursrapportage.
2. De inrichting van de bestuursrapportage sluit aan bij de programmabegroting.
3. De rapportage gaat in ieder geval in op de voortgang van het bestuursprogramma en over eventuele beleidsmatige en financiële afwijkingen en bijzonderheden.

Wij stellen voor in het dagelijks gebruik de term 'halfjaarrapportage' te hanteren als aanduiding van de rapportage zoals deze in bovengenoemd artikel van de financiële verordening is vastgelegd.

1.2 Leeswijzer

De opbouw van voorliggende rapportage is als volgt.

Hoofdstuk 1 Inleiding en leeswijzer

Hoofdstuk 2 Bestuurlijke samenvatting en financiële effecten

In de samenvatting geven wij de belangrijkste onderwerpen van de halfjaarrapportage weer. Tevens treft u hier een samenvatting aan van de belangrijkste financiële effecten.

Hoofdstuk 3 Programma's

De opbouw van elk programma is gelijk aan de opbouw zoals wij deze in de eerste en tweede bestuursrapportages van 2015 hanteerden. In de programma's worden de volgende onderwerpen opgenomen:

- een algemene toelichting op de inhoud van het programma, gebaseerd op het bestuursprogramma;
- een bestuurlijke samenvatting;
- een tussenstand van de beoogde resultaten: wij rapporteren u over afwijkingen ten opzichte van het jaarverslag 2015;
- de actuele waarde van de indicatoren;
- een overzicht van de financiële afwijkingen: afwijkingen boven € 25.000 lichten wij toe;
- een overzicht van de risico's.

Bijlage 1 Recapitulatie

In de recapitulatie geven wij per programma de primaire begroting, de wijzigingen naar aanleiding van de halfjaarrapportage en eerdere begrotingswijzigingen en de begroting na wijzigingen weer. Wij tonen hierbij de lasten, de baten en de reservemutaties.

Bijlage 2 Verloop algemene reserve

In tabelvorm geven wij weer hoe de algemene reserve zich de komende jaren naar verwachting zal ontwikkelen.

Opmerkingen

Voorheen werden de effecten van de septembercirculaire verwerkt in de tweede bestuursrapportage. In verband met het verschijningsmoment van de halfjaarrapportage informeren wij uw raad per brief over de effecten van de septembercirculaire.

De financiële effecten van voorliggende rapportage hebben wij opgenomen in de 9^e begrotingswijziging van 2016. Deze begrotingswijziging wordt u samen met voorliggende rapportage ter vaststelling aangeboden. Wijzigingen van de begroting die technisch en/of boekhoudkundig van aard zijn en geen effect hebben op het saldo zijn opgenomen in de begrotingswijziging en niet toegelicht op de programma's.

2. Samenvatting

2.1 Bestuurlijke samenvatting

Een pannakooi in Zweeloo, een telefooncelbibliotheek in De Kiel, het muziekprogramma 'Windkracht 6' voor kinderen uit Dalerpeel; zo maar een greep uit de initiatieven die in de eerste helft van 2016 met behulp van het Stimuleringsfonds 2015 zijn gerealiseerd. Inmiddels hebben de dorps- en wijkverenigingen, met ondersteuning van de gemeente, de regeling vernieuwd. Op 10 november komt er opnieuw een Initiatievenmarkt waar leefbaarheidsinitiatieven worden gepresenteerd en gewaardeerd. Daarnaast wordt een deel van het fonds gereserveerd voor initiatieven die Coevorden Verbindt ondersteunen. Dit tweede deel van de regeling biedt ruimte voor initiatieven die meerjarig en structureel zijn, waar inwoners en de gemeente van kunnen leren of die vernieuwend of experimenterend zijn. Bij beide delen beslist een vakjury mee over de initiatieven die uiteindelijk worden beloond.

Coevorden Verbindt

Bovenstaande ontwikkeling is één van de resultaten van Coevorden Verbindt. Coevorden Verbindt is de overtuiging dat wij met een gezamenlijke inspanning en brede betrokkenheid van inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en verenigingen het verschil kunnen maken voor Coevorden. Daarvoor zijn wij als gemeentebestuur ambassadeur van nieuwe kansen. Gegeven de maatschappelijke opgaven verbinden wij mensen, bedrijven en organisaties vanuit eigenheid en kracht, om zo samen tot gedragen resultaten te komen.

Dorps- en wijkvisies

Met name in de eerste helft van 2016 zien wij het aantal initiatieven dat in de samenleving ontstaat, groeien. Deze ontwikkeling ondersteunen wij van harte. Zo leveren steeds meer dorpen en wijken hun visies op (Dalerpeel en Steenwijksmoer in het afgelopen half jaar) of werken er aan. Dit is een belangrijke stap om te komen tot een beeld hoe de toekomst van een dorp of wijk eruit moet zien volgens de inwoners en wat daarbij de rol is van alle betrokken partijen. De drie gebiedscoördinatoren die in 2016 vanuit Gebiedsgericht Werken zijn gestart, denken met de dorpen en wijken mee.

Meer resultaten

In het afgelopen halfjaar zijn meer resultaten geboekt waarbij wij als overheid de rol van co-creator of ondersteuner hadden. Denk aan een regionale recreatief toeristische beleidsvisie, de ondersteuning van breedband internet-initiatieven, het verkennen van de mogelijkheden voor een (integraal) kind centrum (IKC) in Coevorden en Aalden, de installatie van de adviesraad Sociaal Domein, de versteviging van de samenwerking met externe partners in het sociaal domein, de herontwikkeling van De Spinde (inmiddels Caspershof) in Dalen, de stimuleringsregeling behoud karakteristieke panden, de pilot Welstand en het zonnepark locatie De Watering. Ook bij plannen in de openbare ruimte zoeken wij de samenleving meer op. Zo organiseren wij spreekuren rondom de rioleringswerkzaamheden in Steenwijksmoer en in Sleen en houden wij omwonenden onder andere via doelgroepgerichte Facebookpagina's op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Tenslotte juichen wij het initiatief vanuit de raad om inwoners de mogelijkheid te bieden om zelf onderwerpen op de raadsagenda te plaatsen van harte toe. Via het programma Organisatieontwikkeling monitoren wij alle ontwikkelingen en dragen wij eraan bij dat de organisatie in staat is om op een betekenisvolle manier invulling te geven aan de veranderende context in de relatie tussen samenleving en bestuur.

Vierkant voor Werk

Urgent en doorslaggevend voor een gezonde toekomst van onze gemeente en de regio is Vierkant voor Werk. De Vierkant voor Werk regio en het ministerie van Economische Zaken gaan langdurig samenwerken om de economische structuur van deze regio te versterken en

daarmee de hoge werkloosheid in te laten krimpen. Daarmee geeft het programma Vierkant voor Werk niet alleen een impuls aan de economie, maar eveneens aan participatie en onderwijs. Daarvoor hebben minister Kamp en de bestuurders van de provincie Drenthe en de gemeenten Coevorden, Emmen, Hardenberg en Hoogeveen in juli een samenwerkings-overeenkomst ondertekend. Ook geven deze partijen een eerste gezamenlijke financiële impuls voor een stimuleringsbudget voor bedrijfsontwikkeling. Het zijn de eerste twee acties die voortkomen uit de aanbevelingen van de commissie Vollebregt & Alberda van Ekenstein.

Financiële positie

Wij liggen op schema voor wat betreft het realiseren van de bezuinigingstaakstellingen uit de takendiscussie voor de jaarschijf 2016. Daarnaast doen zich op het gebied van financiering en algemene dekkingsmiddelen enkele incidentele en structurele voordelen voor. Door deze ontwikkelingen zijn wij in staat de financiële positie van onze gemeente te verbeteren. De structurele voordelen betrekken wij bij de actualisatie van het meerjarenperspectief.

G1000

Zet u tenslotte allemaal de datum zaterdag 29 oktober in uw agenda? Dat is namelijk de dag dat wij, als eerste gemeente in Drenthe, een G1000 krijgen. Een G1000 is een burgertop waar de deelnemers bepalen wat zij belangrijk vinden voor onze gemeente. Ook dit initiatief is vanuit de samenleving ontstaan en wordt door de samenleving georganiseerd. Coevorden Verbindt!

2.2 Financiën op hoofdlijnen

Voorliggende halfjaarrapportage laat een positief resultaat zien van ruim € 1,5 miljoen. Het resultaat is als volgt opgebouwd.

PROGRAMMA	VERSCHIL	VOORDEEL / NADEEL
1. Economie, onderwijs en cultuur	-40.000	NADEEL
2. Werk, jeugd en zorg	1.412.000	VOORDEEL
3. Ruimte en leefomgeving	-	
4. Openbare ruimte	-100.000	NADEEL
5. Bestuur en organisatie	-425.000	NADEEL
6. Financiering en dekkingsmiddelen	711.000	VOORDEEL
Kleine verschillen	22.000	VOORDEEL
TOTAAL	1.580.000	VOORDEEL

De voornaamste effecten die leiden tot dit resultaat, zijn:

Programma 2

Op de Wmo is er sprake van een onderuitputting van budgetten als gevolg van meerjarige inkoopcontracten en een afname van het aantal klanten. De onderuitputting is € 1,6 miljoen. Binnen dit programma leidt een toename van het beroep op de bijzondere bijstand tot een overschrijding van € 300.000.

Programma 5

De invoering van het individueel keuzebudget (IKB) per 1 januari 2017 leidt tot een eenmalige extra last in 2016 van € 560.000.

Programma 6

Door rentevoordelen, de aflossing van uitstaande leningen en hogere dividendinkomsten is er sprake van een voordeel van € 1 miljoen. Wij hebben de effecten van de decembercirculaire 2015 en meicirculaire 2016 verwerkt. Dit leidt tot een voordeel van € 370.000. Ten aanzien van de voorziening dubieuze debiteuren hebben wij een aanvulling op de voorziening gedaan. Op basis van de aard, de ouderdom en de discussie over openstaande vorderingen hebben wij een bedrag van € 710.000 in de voorziening gestort.

Voor een nadere toelichting op de verschillen verwijzen wij naar de zes programma's.

Conform de bestendige gedragslijn voegen wij dit saldo toe aan de algemene reserve.

3. Programma's

3.1 Economie, onderwijs en cultuur

Het behouden en bevorderen van werkgelegenheid en een goed vestigingsklimaat voor ondernemers en bedrijven is een van onze grootste speerpunten in de komende jaren. Wij bevinden ons in een periode waarin wij, meer nog dan voorheen, onze blik naar buiten moeten richten en de verbinding moeten zoeken met het plaatselijke en regionale bedrijfsleven, het onderwijs en onze partners in deze regio en in Europa. Daarbij gaat het niet meer in de eerste plaats om het beschikbaar hebben van grond voor de vestiging van nieuwe bedrijven, maar vooral om het weghalen van obstakels die werknemers en werkgevers in de dagelijkse praktijk ervaren. Voor onze regio geldt dit in het bijzonder voor de verbinding met de Duitse buurgemeenten.

Bestuurlijke samenvatting

In maart heeft de commissie Vollebregt haar advies uitgebracht. De aanbevelingen voor vernieuwend ondernemerschap in de Vierkant voor Werk regio zijn aangeboden aan minister Kamp. De vier betrokken gemeenten, de Provincie en het Rijk zullen gezamenlijk een eerste financiële bijdrage beschikbaar stellen zodat kan worden gestart met het opstellen van een ondernemersfonds. Van andere partijen – ondernemers en onderwijs - worden ook bijdragen verwacht. Hoe groot deze bijdragen zullen zijn, is nog niet te zeggen. Het volgende doel is nu om een uitvoeringsorganisatie in te richten die slagvaardig in gaat zetten op de versterking van de economische structuur in de regio.

In een interactief proces met een groot aantal partijen in de toeristische sector is een regionale recreatief toeristische beleidsvisie tot stand gekomen. Ook op dit terrein is een regionale insteek een meerwaarde. Door gericht daar te versterken waar het nodig is en in de regio gezamenlijk te bepalen waar de accenten moeten worden gelegd op de diverse vormen van recreatie en toerisme kunnen ondernemers worden ondersteund.

Het proces om in gezamenlijkheid met het centrummanagement in Coevorden tot een detailhandelsvisie voor de stad te komen, krijgt contouren. Er is draagvlak om samen op te trekken. De Retail agenda van de Provincie kan hier zeker aan gaan bijdragen. Wij trekken hierin gezamenlijk op naar de Provincie.

In Coevorden en Aalden zijn door de scholen en lokale kinderopvangorganisaties initiatieven genomen om de mogelijkheid van een (integraal) kind centrum (IKC) te verkennen. Inmiddels zijn, op initiatief van dorpsbelangen, andere partijen als de bibliotheek en cultuurinstellingen, in Aalden bezig met de oprichting van een Kennis, Cultuur en Onderwijscentrum (KCOC). Ook de IKC partijen nemen daaraan deel. De bedoeling is dat al deze partijen zich vestigen in de Aelder Meent. De gemeente faciliteert deze initiatieven door de proceskosten te vergoeden. Ook in Sleen wordt door de scholen inmiddels gesproken over samenwerking, onder andere in de voorschoolse situatie.

Voor de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) hebben we een tijdelijke maatregel kinderopvang vastgesteld in afwachting van de wetswijziging. De regeling stimuleert de deelneming van de meer kwetsbare groep peuters aan de kinderopvang. Streven is om samen met de kinderopvangorganisaties en Icare alle peuters te bereiken die in aanmerking komen voor VVE.

Voortgang resultaten bestuursprogramma

VOORTGANG RESULTATEN BESTUURSPROGRAMMA		
Resultaten	Planning	Toelichting
1. Vierkant voor Werk		
Beleidsnotitie 'Nieuwe focus in economisch beleid'		
Tussenbalans – Coevorden en Europa		3e kwartaal in plaats van 2e kwartaal 2016.
Tussenrapportage en uitvoeringsprogramma 'Vierkant voor Werk'		Raad is hierover in het 2e kwartaal geïnformeerd. Vervolg wordt betrokken bij voorbereiding begroting 2017.
2. Bedrijfsleven		
Verkenkende notitie 'verbinding onderwijs – bedrijfsleven'		Onderdeel van de beleidsnotitie 'Nieuwe focus in economisch beleid'.
Detailhandelsvisie Coevorden		Opdrachtverlening volgt in het 3e kwartaal 2016; oplevering naar verwachting in het 1e kwartaal 2017.
Detailhandelsvisie Dorpen		Wordt -in afstemming met de provinciale retailvisie- op een later moment gestart.
3. Toerisme		
Geactualiseerd toeristisch beleidsplan		Regionaal beleidsplan is het 2e kwartaal in de raad gebracht. De lokale agenda volgt het 1e kwartaal 2017.
4. Onderwijs		
Notitie 'Verkenning mogelijkheden Speciaal Basisonderwijs in Coevorden'		
Verkenning 'Duits in het basisonderwijs'		
IHP – onderwijsvoorzieningen en krimp		Doorlopend onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Notitie gepland voor 4e kwartaal 2016.
Voorstel 'Stimulering Integrale Kindcentra (IKC)'		Initiatieven worden gehonoreerd.
Beleidskader VVE vanaf 1-8-2015		Vervangen door tijdelijke maatregel.
5. Cultuur		
Plan voor toekomstbestendige bibliotheekvoorziening		De raad is hierover in het 2e kwartaal geïnformeerd. Vervolg wordt betrokken bij voorbereiding begroting 2017.

Legenda

- Geagendeerd, voorbereiding nog niet gestart
  In uitvoering, wijkt af van planning
 In uitvoering, conform planning
  Activiteit afgerond

Indicatoren bestuursprogramma

INDICATOREN BESTUURSPROGRAMMA						
Indicator	Meetbare waarde	Nulmeting		Jaarverslag 2015	Actuele waarde	
		Jaar	Waarde			
1.1	Werkgelegenheidscijfers	Aantal banen	2014	14.709	13.924	n.n.b.
1.2	Inkomenscijfers	Inkomen < € 19.200	2013	43%	44%	n.n.b.
		Inkomen € 19.200 - € 41.300	2013	42%	41%	n.n.b.
		Inkomen > € 41.300	2013	15%	15%	n.n.b.
1.3	Vestiging en investering van bedrijven in gemeente en regio	Aantal bedrijfsmatige objecten	2014	2.306	2.372	n.n.b.
		Totale WOZ-waarde niet-woningen	2014	€ 926.815.000	€ 908.648.000	n.n.b.
		Groei aantal bedrijfsmatige objecten in regio t.o.v. voorgaand jaar	2014	-2,50%	2,90%	n.n.b.
1.4	Terugbrengen regelgeving	Aantal geldende verordeningen (inclusief regelingen, beleidsregels, etc.)	2014	n.n.b.	80	80
1.5	Recreatieve bezoeken in gemeente en regio	Aantal overnachtingen	2013	1.405.000	1.363.000	n.n.b.
		Aantal dagtoeristen	2014	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
1.6	Verschuivingen in praktijkonderwijs	Totaal aantal scholieren praktijkonderwijs	2015	84	100	60
1.7	Realisatie van integrale kindcentra	Aantal integrale kindcentra	2014	0	0	0
		Aantal kinderen per kindcentrum	2014	0	0	0
1.8	Bereik doelgroepkinderen met voorschoolse educatie	Omvang doelgroep	2015	93	93	93
		Aantal kinderen dat gebruik maakt van voorschoolse educatie	2015	62	61	93
1.9	Aantal culturele voorzieningen	Aantal culturele voorzieningen	2015	8	8	8
1.10	Bezoekersaantallen culturele voorzieningen	Bezoekersaantal Hofpoort	2014	5.000	6.000	n.n.b.
		Bezoekersaantal Museum Coevorden	2014	5.000	5.500	n.n.b.
		Ledenaantal bibliotheken	2014	10.047	9.600	n.n.b.

Toelichting

- 1.2 De waarde jaarverslag 2015 hebben betrekking op de inkomenscijfers in het jaar 2014. Er zijn op dit moment nog geen actuelere cijfers bekend.

Financiën

In de volgende tabel laten wij de financiële afwijkingen zien. Onder de tabel volgt een toelichting op de afwijkingen.

PRODUCT	ONDERWERP	VERSCHIL	VOORDEEL / NADEEL
KUNST EN CULTUUR		-	
ONDERWIJS	Liquidatiesaldo SPGC	-	
LEERLINGENVERVOER		-	
RECREATIE EN TOERISME		-	
ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING	Uitvoeringsprogramma VvW	-40.000	NADEEL
TOTAAL		-40.000	NADEEL

Toelichting op de financiële afwijkingen

Onderwijs

Liquidatie SPGC, budgettair neutraal

De Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Coevorden (SPGC) is per 1 maart 2016 geliquideerd. In de statuten van SPGC is vermeld dat een batig saldo bestemd dient te worden in overeenstemming met de doelstelling van de stichting of ten behoeve van een algemeen nut beogende doelstelling. De SPGC heeft de gemeente verzocht om het liquidatiesaldo van € 132.000 te gebruiken voor VVE in de gemeente Coevorden. De gemeente heeft hiermee ingestemd en de middelen zijn toegevoegd aan het budget 2016 voor OAB/VVE.

Economische structuurversterking

Uitvoeringsprogramma Vierkant voor Werk, structureel nadeel € 40.000

Door middel van een informerende brief is uw raad in februari 2016 op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen in het project Vierkant voor Werk. De in deze brief genoemde jaarlijkse bijdrage aan de gezamenlijke programmaorganisatie bedraagt € 40.000 voor de jaren 2016 tot en met 2019. Voor het jaar 2016 waren deze kosten niet begroot. De financiële consequenties hiervan voor de jaren 2017 tot en met 2019 zullen worden meegenomen bij het samenstellen van de begroting 2017.

Risico's

CQ

Het faillissement van CQ is nog niet afgewikkeld. Door de vakbonden is inmiddels een claim bij de gemeenten Emmen en Coevorden neergelegd. Deze claim heeft betrekking op de ambtenarenstatus van de voormalig medewerkers van CQ en de daaraan gekoppelde afdracht van onder meer pensioenpremies aan het ABP. Samen met de gemeente Emmen wordt de hardheid van de claim momenteel juridisch onderzocht.

Vierkant voor Werk

Het is nog onduidelijk welke inzet gevraagd zal worden voor de inrichting van de uitvoeringsorganisatie. Verwacht wordt dat dit deels personele inzet kan zijn maar ook een financiële bijdrage kan tot de mogelijkheden behoren. In hoeverre deze inzet onderdeel kan zijn van de bijdrage die geleverd gaat worden voor het ondernemersstimuleringsfonds is in onderzoek. In de begroting 2017 zullen wij hiervoor nadere voorstellen doen.

Programma 2

3.2 Werk, jeugd en zorg

In Coevorden participeert iedereen naar vermogen. Wij vinden het vanzelfsprekend dat iedereen verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen sociale en fysieke (leef)omgeving. Bij een ondersteuningsvraag kijken inwoners in eerste instantie hoe ze dat in hun eigen netwerk kunnen oplossen. Wij laten meer ruimte voor de kracht van de samenleving en het initiatief van inwoners en maatschappelijke organisaties. Bij zeggenschap hoort ook verantwoordelijkheid. Wij geven meer ruimte aan maatschappelijke initiatieven, zonder vooraf alles 'dicht te timmeren'.

Bestuurlijke samenvatting

De eerste helft van 2016 stond voor ons in het teken van transformatie. De implementatie van de nieuwe wetgeving in het sociale domein, de transitie, ligt inmiddels achter ons. Wij hebben ervaring opgedaan met de nieuwe ondersteuning die wij leveren en de doelgroepen die nu ook onder onze verantwoordelijkheid vallen.

In de eerste helft van dit jaar hebben wij stappen gezet in het realiseren van de Transformatieagenda 2016, die de ambities voor dit jaar beschrijft. De evaluatie van de uitvoering van de gemeentelijke taken sociaal domein in het jaar 2015 en de gegevens die beschikbaar zijn via de monitor sociaal domein zijn gebruikt voor de ontwikkeling van deze agenda.

Eén van de ambities is gericht op het verstevigen van de samenwerking met externe partners. Hiervoor is een aantal bijeenkomsten georganiseerd, die goed zijn bezocht. Tijdens deze bijeenkomsten is ingegaan op hoe het nu gaat en hoe de samenwerking in de toekomst nog beter kan worden vormgegeven.

Andere belangrijke opgaven liggen op het terrein van preventie en het realiseren van een verschuiving van zwaardere naar lichtere ondersteuning. Wij zijn gestart met het project 'maatschappelijke preventie jongeren'. In dit project onderzoeken wij de redenen van jeugdigen om te vervallen in schulden, verslaving en/of een uitkering. Dit doen wij onder andere door interviews te houden met de doelgroep. Vervolgens gaan wij kijken hoe wij onze preventieactiviteiten hierop af kunnen stemmen. In samenwerking met Huisartsenpraktijk 'De Es' is in het eerste half jaar een pilot ontwikkeld om door de inschakeling van een Praktijkondersteuner Jeugd te onderzoeken of ondersteuning door inzet van algemene voorzieningen meer mogelijk is, dan wel andere lichtere vormen van jeugdhulp. De pilot gaat in september van start.

Er zijn opdrachten geformuleerd en projectleiders aangesteld voor het uitvoeren van de projecten monitoring, gebiedsgerichte participatie en de overlap tussen Wmo en Participatiewet. De projecten starten de tweede helft van 2016.

Voor de inwoners van onze gemeente met een ondersteuningsvraag hebben alle veranderingen in het zorgstelsel een grote impact. Wij vinden het belangrijk om te weten hoe de inwoners het nieuwe stelsel van ondersteuning en zorg ervaren. Het uitgevoerde cliëntervaringsonderzoek Wmo¹ geeft ons inzicht in de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning zoals die is ervaren door inwoners die in 2015 geregistreerd stonden als Wmo-cliënt met een individuele voorziening. Wij hebben inwoners ook gevraagd of ze benaderd willen worden voor een aanvullend onderzoek. Wij willen graag nader in gesprek met onze inwoners over de geleverde ondersteuning. Hier is veel respons op gekomen.

¹ Wettelijke verplichting Wmo 2015.

Ten aanzien van de financiën in het sociaal domein is er sprake van een aantal overschotten en tekorten. In dit tweede jaar doen wij verder ervaring op met de nieuwe taken en de daarmee gepaard gaande uitgaven. Wij zien dat deze uitgaven zich anders tot elkaar verhouden dan de verhouding c.q. verdeling waarmee het Rijk de budgetten aan ons heeft overgedragen. Daarnaast constateren wij op basis van onze eerste analyses dat de uitgaven in het kader van de Wmo ruim binnen de budgetten realiseerbaar zijn. Daarentegen zien wij dat de budgetten voor het minimabeleid in toenemende mate onder druk staan. Deze waarnemingen vragen om een verdere verdieping. In de komende maanden zullen wij een nadere analyse uitvoeren op de uitgaven en prognoses. De uitkomsten hiervan betrekken wij bij de begroting 2017. Uitgaande van onze strategische visie, zullen wij zowel inhoudelijk als financieel keuzes herijken. Hierbij is monitoring een belangrijk instrument.

Begin mei is de Adviesraad sociaal domein officieel geïnstalleerd. Deze raad geeft gevraagd en ongevraagd advies en geeft invulling aan de burger- en cliëntenparticipatie.

In het proces om in BOCE-verband tot een gezamenlijk leerwerkbedrijf te komen, zijn in het eerste half jaar verschillende stappen gezet. Wij hebben de Adviesraad sociaal domein gevraagd om advies uit te brengen over de aanbevelingen van de projectgroep voor de vormgeving van een leerwerkstructuur in een centrummodel. Uw raad heeft ingestemd met de keuze voor het centrummodel. De geschetste vormgeving van het centrummodel kent verschillende aspecten die van invloed zijn op de werking van het model. Op dit moment zijn wij bezig om deze vragen nader uit te werken.

Per 1 januari 2015 zijn de middelen voor de volwasseneneducatie toegekend aan de centrumgemeente. Naar aanleiding hiervan is in 2016 het 'Educatieplan 2016-2017 Arbeidsmarktregio Drenthe' opgesteld. Hierin staat het terugdringen van laaggeletterdheid centraal. Op dit moment zijn wij met een aantal maatschappelijke partners bezig een plan van aanpak laaggeletterdheid voor de gemeente Coevorden op te stellen. Een aantal kernpartners (Stichting Lezen en Schrijven, de bibliotheek, Maatschappelijk Welzijn Coevorden, Brede School en ROC Drenthe College) heeft aangegeven het voortouw te willen nemen om input te leveren voor een voorstel voor een integrale aanpak ter voorkoming en bestrijding van laaggeletterdheid in de gemeente Coevorden.

Begin 2016 hebben wij de uitwerking van de bezuinigingsopdracht voor de buitensport afgerond. De verdere uitvoering is in volle gang. Voor de definitieve afbouw en beëindiging van de privatiseringsafspraken is een extra onderzoek gestart. Wij hebben een onafhankelijk bureau de opdracht verstrekt om, naar aanleiding van de motie buitensport, te onderzoeken of de beoogde afbouw en de afkoopsommen reëel zijn.

Voortgang resultaten bestuursprogramma

VOORTGANG RESULTATEN BESTUURSPROGRAMMA		
Resultaten	Planning	Toelichting
1. Ondersteuningsvraag		
2. Eigen levensonderhoud		
Notitie 'participatiewet, doelgroepenbeleid en budget'	✓	Dit is integraal onderdeel geweest van de analyse in het kader van het proces herstructurering Wsw.
Afspraken over werkgeversdienstverlening	✗	Verordeningen zijn in de AMRD op dit onderdeel afgestemd. Op dit moment vindt uitwerking in nadere regels plaats.
Toekomstbepaling Emco	✗	De transformatie van de Emco staat in sterke samenhang met de wens tot vormgeving van het nieuwe Leerwerkbedrijf door de gemeente Emmen. De uitwerkingsfase met betrekking tot het vormgeven van een nieuwe leerwerkstructuur Zuid-Oost Drenthe zal mede van invloed zijn op de keuzes ten aanzien van de toekomst van de Emco.
Startnotitie minimabeleid	✓	
3. Maximale zelfstandigheid en zelfredzaamheid		
Eerste evaluatie invoering 3D's in Coevorden	✓	
Nieuw integraal beleidsplan sociaal domein	✗	Raad wordt hierover in het 2e halfjaar 2016 geïnformeerd.
4. Baanafsprakbanen		
Uitvoeringsplan werkgevers-servicepunt	✓	
5. Integraal		
Per gebied een sociaal team	✓	
Voorstel integratie cliëntenraden sociaal domein	✓	De nieuwe adviesraad sociaal domein is inmiddels geïnstalleerd.
6. Preventie		
Notitie vrijwilligerswerk/mantelzorg	✓	
Notitie sport en preventie in het sociale domein	✓	Subsidieregeling stimuleringsprogramma Gezond in Coevorden is vastgesteld in 2015.
7. Verschuiving van ondersteuning		
Notitie 'Verschuiving van Ondersteuning – versterking van het voorliggend veld'	✗	Gaat onderdeel uitmaken van het nieuw integraal beleidsplan sociaal domein.
8. Financieel		
Afbouw gemeentelijke rol beheer/exploitatie buitensport	✓	2e kwartaal 2016 in raad gebracht.
Voorstel omgang privatiseringsovereenkomsten sport	✓	2e kwartaal 2016 in raad gebracht.
Voorstel kostendekkende tarieven binnensport	✗	Gereed voor seizoen 2017-2018.
Invulling bezuinigingen zwembaden	✗	3e kwartaal 2016.
9. Overige resultaten, niet gerelateerd aan specifieke doelstelling		
Nulmeting 3D's	✓	
Monitoring 3D's – keuze opzet 3D monitor Coevorden	✓	

Legenda

- Geagendeerd, voorbereiding nog niet gestart In uitvoering, wijkt af van planning
 In uitvoering, conform planning Activiteit afgerond

Indicatoren bestuursprogramma

INDICATOREN BESTUURSPROGRAMMA					
Indicator	Meetbare waarde	Nulmeting		Jaarverslag 2015	Actuele waarde
		Jaar	Waarde		
2.1 Kwaliteitsbeleving van zorg	Benchmark Waar staat je gemeente	2015	6,2	6,2	6,2
2.2 Mensen met een arbeidsbeperking werkzaam bij de gemeentelijke organisatie	Aantal medewerkers met arbeidsbeperking (Coevorden)	2014	0	1	4
	Aantal WSW'ers (Emco)	2015	32,7 fte	29,7	29,7
2.3 Taakstelling baanafspraken voor de arbeidsmarkt	Aantal baanafspraken AMRD	2014	0	5	5
2.4 Terugbrengen aantal hulpverleners in een gezin	Gemiddeld aantal hulpverleners per gezin	2014	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
2.5 Zorgverschuiving (van specialistische zorg naar algemene voorziening en van algemene voorzieningen naar nuldelijns zorg)	Aantal cliënten Jeugd op interventieniveaus 4 t/m 8	2014	n.n.b.	534	518
	Aantal cliënten Jeugd op interventieniveaus 1 t/m 3	2014	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
	Aantal cliënten Wmo met Huishoudelijk Hulp	2014	343	218	203
	Aantal cliënten Wmo met Schoonmaakhulp (algemene voorziening)	2014	1.133	851	915
	Aantal cliënten Wmo: participatie en zelfredzaamheid (natura en PGB's)	2014	409	366	329
2.6 Verschuiving van uitgaven van eerste- en tweedelijns-ondersteuning naar preventie	Volume uitgaven eerste- en tweede lijns	2015	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
	Volume uitgaven preventie	2015	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Toelichting

- 2.1 De benchmark is in 2015 uitgevoerd. De eerstvolgende benchmark wordt in 2017 uitgevoerd.
- 2.3 De 280 baanafspraken in 2016 is een doelstelling voor de gehele Arbeidsmarktregio (AMRD). Het genoemde aantal van 5 heeft betrekking op de banen die binnen de gemeente Coevorden zijn gerealiseerd.
- 2.5 De actuele waarde betreft de aantallen op peildatum 1 juli 2016.

Financiën

In de volgende tabel laten wij de financiële afwijkingen zien. Onder de tabel volgt een toelichting op de afwijkingen.

PRODUCT	ONDERWERP	VERSCHIL	VOORDEEL / NADEEL
BIJSTANDVERLENING EN INKOMENSVORZ.		-	
WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	Afname klanten schoon en leefbaar huis	800.000	VOORDEEL
WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	Begeleiding	550.000	VOORDEEL
WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	WTCG/CER-middelen	340.000	VOORDEEL
WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	Lagere inkomsten eigen bijdrage	-100.000	NADEEL
JEUGD		-	
PARTICIPATIE	Exploitatiesaldo 2015 Emco	202.000	VOORDEEL
ALGEMENE PREVENTIEVE VOORZIENINGEN		-	
GEMEENTELIJK MINIMABELEID	Bijzondere bijstand	-300.000	NADEEL
GEMEENTELIJK MINIMABELEID	Doe-Mee-Pas	-40.000	NADEEL
PRIVATISERINGSBIJDRAGEN SPORT		-	
GEZONDHEIDSZORG		-	
SCHULDHULPVERLENING		-	
INBURGERING	Afrekening subsidies 2015	-40.000	NADEEL
TOTAAL		1.412.000	VOORDEEL

Toelichting op de financiële afwijkingen

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Schoon en leefbaar huis, incidenteel voordeel € 800.000

Een eerste analyse laat zien dat het blijven inzetten op eigen kracht van de burgers opnieuw een daling van het aantal cliënten tot gevolg heeft. Ook lijkt het dat onze inwoners steeds meer gebruik maken van particulier initiatief. Daarnaast leiden de meerjarige inkoopafspraken die wij vorig jaar hebben gemaakt ook in 2016 tot voordelen. De inkoopafspraken zijn gebaseerd op een grotere korting dan uiteindelijk door het Rijk in de budgetten is doorgevoerd. Daarnaast maken wij gebruik van de regeling 'Dienstverlening aan huis'. Vanuit het Rijk is er veel kritiek op deze regeling en de verwachting is dat de regeling op termijn niet meer toegepast kan worden. In de contracten hebben wij hierop geanticipeerd. Wanneer de regeling dienstverlening aan huis niet meer kan worden toegepast, betalen wij een hoger tarief voor een schoon en leefbaar huis. De verwachting is dat de kosten over 2016 ruim binnen het vastgestelde budget zullen blijven. Wij verwachten dan ook incidenteel een onderuitputting van € 800.000.

Begeleiding, incidenteel voordeel € 550.000

De facturatie van Begeleiding door zorgaanbieders is opnieuw laat op gang gekomen. Omdat wij met de zorgaanbieders raamcontracten hebben afgesloten is het niet mogelijk per zorgaanbieder een prognose op basis van een gecontracteerde prijs te bepalen. Niettemin verwachten wij incidenteel een onderuitputting van circa € 400.000 op het budget voor dit jaar. Incidenteel, omdat wij merken dat ouderen steeds langer thuis wonen en het budget vanuit het Rijk minder wordt. Wel is het zo dat wij een daling in het aantal cliënten met een indicatie voor begeleiding zien. In de toegang besteden wij meer aandacht aan zelfredzaamheid en mensen geven vaker aan zelf ondersteuning te kunnen regelen.

In het jaarverslag 2015 hadden wij een balanspost opgenomen voor nog te ontvangen facturen over 2015. Nu wij alle facturen over 2015 hebben ontvangen, concluderen wij dat deze € 150.000 lager zijn dan verwacht. Dit leidt tot een voordeel van € 150.000 in 2016.

WTCG en CER-middelen, incidenteel voordeel € 340.000

Na aanschaffing van de Wet Tegemoetkoming Chronisch zieken en Gehandicapten (WTCG) en de Compensatieregeling Eigen Risico (CER) zijn deze middelen met een korting aan ons overgedragen. Een deel van deze ongeoormerkte middelen gebruiken wij – zoals ook veel andere gemeenten gedaan hebben - voor de extra kosten van de collectieve zorgverzekering voor minima, als gevolg van verruiming van deze regeling. Wij laten het restant van het budget voor 2016 vrijvallen. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 340.000. Wij betrekken dit

voordeel bij de samenstelling van de begroting 2017, met als doel deze middelen in het meerjarenperspectief van het sociaal domein zo optimaal mogelijk in te zetten.

Inkomsten uit eigen bijdrage, incidenteel nadeel € 100.000

De uitgaven wegens huishoudelijke hulp, schoonmaakhulp en begeleiding zijn lager dan begroot. Omdat er minder cliënten zijn, zijn er eveneens lagere inkomsten uit de eigen bijdragen.

Participatie

Sociale werkvoorziening Emco, incidenteel voordeel € 202.000

De EMCO-groep verwachtte over 2015 aanvankelijk een negatief resultaat van € 2,1 miljoen. Uiteindelijk is het jaar 2015 afgesloten met een negatief resultaat van € 679.000. Het verschil is naar rato van het aandeel van iedere gemeente in de EMCO-groep uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Dit betekent voor ons een incidenteel voordeel van € 202.000.

Gemeentelijk minimabeleid

Bijzondere bijstand, incidenteel nadeel € 300.000

Een eerste analyse laat zien dat in 2016 de bewindvoeringskosten, de inrichtingskosten en de individuele inkomensvoorslag ruim tweederde van de totale uitgaven beslaan.

In 2015 hebben wij ook al een toename van het aantal bijzondere bijstands aanvragen voor bewindvoeringskosten geconstateerd. Wij zijn verplicht bijzondere bijstand voor deze kosten te verstrekken als de rechtbank de aanvraag heeft goedgekeurd en de aanvrager te weinig draagkracht heeft om de bewindvoerder te betalen. Tevens hebben wij in 2016 te maken met een forse taakstelling voor het plaatsen van statushouders. Statushouders zijn asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben ontvangen en verhuizen naar eigen woonruimte. Het is onze gemeentelijke taak deze vergunninghouders te huisvesten. Daarbij kunnen zij een beroep doen op bijzondere bijstand voor woninginrichting en huisraad. Daarnaast hebben wij een stijging geconstateerd in het aantal aanvragen voor individuele inkomensvoorslag. Mede als gevolg hiervan verwachten wij een overschrijding van het budget van € 300.000.

Momenteel zijn wij bezig met het opstellen van het minimabeleid. Hierbij zal gekeken worden naar de kosten voor bijzondere bijstand.

Doe-Mee-Pas, structureel nadeel € 40.000

In 2014 is het budget van de Doe-Mee-Pas met € 100.000 verlaagd in het kader van de takendiscussie. Deze bezuiniging blijkt niet realiseerbaar te zijn. Wij zien namelijk een stijging van het aantal personen en verenigingen dat gebruik maakt van de Doe-Mee-Pas. Dit komt doordat de Doe-Mee-Pas meer bekendheid krijgt bij de doelgroep en de verenigingen. Op dit moment maken ongeveer 800 inwoners gebruik van de pas. Wij verwachten op de Doe-Mee-Pas een tekort van € 40.000. Dit lijkt structureel, daarom betrekken wij het bij de begroting 2017 en de vormgeving van het minimabeleid.

Inburgering

Afrekening subsidie 2015, incidenteel nadeel € 40.000

In 2016 heeft een subsidieafrekening plaatsgevonden met Stichting Vluchtelingenwerk Noord die betrekking heeft op het jaar 2015. Als gevolg hiervan zal het budget voor inburgering ten aanzien van 2016 niet toereikend zijn. Wij verwachten op dit moment een overschrijding van € 40.000.

Risico's

Bijstandverlening en inkomensvoorziening

Rijksbijdrage gebundelde uitkering

In 2015 heeft een nieuwe vangnetregeling de voormalige Incidentele en Meerjarige Aanvullende Uitkering (IAU en MAU) vervangen. In deze vangnetregeling is voor het jaar 2016 vastgelegd dat de eerste 5% van het tekort geheel voor rekening en risico van de gemeente komt. Voor eventuele tekorten tussen 5% en 10% kunnen wij voor 50% van dat tekort een beroep doen op de vangnetregeling. Als gevolg hiervan dekken wij in de begroting 107,5% van de rijksbijdrage af. De prognose over 2016 laat zien dat wij voor een bedrag van circa € 475.000 een beroep op

de vangnetregeling zullen moeten doen. In de voorgaande jaren waarin wij een beroep op de IAU/MAU hebben gedaan, zijn onze verzoeken toegekend. Het blijft echter onzeker of onze aanvraag wordt toegekend. Hierin schuilt een risico.

Per 2017 komt er een aanpassing van het model om de budgetten voor bijstandsuitkeringen tussen gemeenten te verdelen. Ook het vangnet voor gemeenten die aanzienlijk meer uitgeven aan bijstand dan ingeschat, wordt door het kabinet aangepast.

Gemeentelijk minimabeleid

Bijzondere bijstand

De aankomende periode zal er een nadere analyse worden gedaan met betrekking tot de uitgaven op de bijzondere bijstand. Deze analyse wordt meegenomen in het op te stellen minimabeleid. Naar verwachting zullen de uitgaven de komende jaren onvoldoende verminderen in relatie tot het beschikbare budget. Zodoende is de verwachting dat de aankomende jaren een tekort zal blijven bestaan. Dit zullen wij betrekken bij de begroting 2017.

Privatiseringsbijdragen sport

Zwembaden

De bezuinigingstaakstelling voor de zwembaden, olopend naar een totaal van € 98.000 in 2017, zal naar verwachting voor het jaar 2016 niet volledig worden gerealiseerd. Uw raad wordt hierover in het derde kwartaal van dit jaar aanvullend geïnformeerd.

3.3 Ruimte en leefomgeving

Wij zien een steeds grotere behoefte in de samenleving om zelf invloed te hebben op de leefomgeving en zelf daar verantwoordelijkheid voor te dragen. De lokale overheid is niet meer degene die bepaalt, maar heeft steeds meer een andere rol: van bepaler naar een overheid die initiatieven uit de samenleving faciliteert en stimuleert. Het initiatief ligt meer bij de samenleving. Wat ons betreft is dit geen keuze, maar een gegeven waar wij op moeten aansluiten. Om initiatieven en ideeën van de samenleving tot hun recht te laten komen, doen wij op een aantal terreinen een stap terug, treden minder regulerend op en bouwen meer flexibiliteit in. Wij laten los, maar nemen wel onze verantwoordelijkheden.

Bestuurlijke samenvatting

Dit jaar is duidelijk geworden dat de invoering van de Omgevingswet met een jaar is uitgesteld naar het voorjaar van 2019. De wet is weliswaar door het parlement bekrachtigd, maar de daaraan gekoppelde amvb's liggen nog ter consultatie in de Tweede Kamer. Er zijn dus nog veel vragen. Omdat de hoofdlijnen en bedoelingen van de wet duidelijk genoeg zijn, zijn wij dit jaar wel aan de slag gegaan met de eerste verkenningen. Een thema-avond over de Omgevingswet is in november gepland.

De herontwikkeling van De Spinde en de Caspershof krijgt vorm. Het bestemmingsplan is gewijzigd, de bouwvergunning is verleend en de nieuwbouw vordert gestaag. Ook rond de Citadelpunt en Kasteel 4 zijn met de initiatiefnemers vorderingen gemaakt om verder te komen in het proces van ontwikkeling van deze locatie in het centrum van de stad. Dit heeft geleid tot overeenstemming over de verkoop en over het vervolg van het herontwikkelingsproces.

De uitvoering van het RSP-programma loopt volgens schema. De bouw van de "Spoorboog" is inmiddels in volle gang (zie ook www.spoorboogcoevorden.nl) en ook de planvorming in het Stationsgebied (waaronder de voorbereiding van de besluitvorming over de verbinding tussen De Holwert en het centrum) verloopt volgens plan.

De opvolger van de rietendakenregeling, de stimuleringslening voor het behoud van karakteristieke panden, is recent – samen met het bestemmingsplan karakteristieke objecten - vastgesteld. Eigenaren van deze panden en objecten krijgen de mogelijkheid om voor onderhoud, herstel en restauratiewerkzaamheden een laagrentende lening in te zetten. Daarmee is weer een onderdeel van het gemeentelijke erfgoedbeleid ingevuld. In het kader van het welstandsbeleid hebben wij de pilot Welstand vormgegeven. Het doel is om samen met inwoners een meer gedragen Welstandsbeleid te ontwerpen.

In het eerste half jaar hebben wij drie kavels verkocht. Daarnaast zien wij de belangstelling toenemen in de vorm van opties op kavels. Onze nieuwe uitbreidingsplannen zijn nog niet in de fase van kaveluitgifte. Tegen het bestemmingsplan Dalen, Molenakkers 2 is beroep ingesteld bij de Raad van State. Voor de kavels in de eerste fase van dit plan lijkt nog steeds grote belangstelling te bestaan. Het bestemmingsplan voor de uitbreiding Jongbloed in Sleen is voor de zomer in procedure gebracht. Voor de uitbreiding Aelderhooghe in Aalden is de promotie van de kavelverkoop na de zomer gestart.

In het kader van duurzame ontwikkelingen springt een aantal initiatieven in het oog. De plannen voor de aanleg van een groot zonnepark op de locatie De Watering hebben dit jaar geleid tot een intentieovereenkomst met ontwikkelende partijen. Zodra deze partijen kunnen beschikken over een subsidie in het kader van de Stimuleringsregeling Duurzame Energie zal het park gerealiseerd worden.

Uw raad heeft dit jaar unaniem ingestemd met het voorstel over de extra windturbines in Coevorden en heeft de voorkeur uitgesproken voor een bestemmingsplanprocedure (boven een uitgebreide omgevingsvergunning). De gemeentelijk windenergie opgave krijgt nu vorm doordat de planologische procedure voor de plaatsing van windturbines door de verschillende initiatiefnemers ook daadwerkelijk is gestart.

Voortgang resultaten bestuursprogramma

VOORTGANG RESULTATEN BESTUURSPROGRAMMA		
Resultaten	Planning	Toelichting
1. Leefbaarheid		
Notitie: toekomstige behoefte aan wonen met zorg		Gaat deel uitmaken van de Woonvisie die in 2017 wordt opgeleverd.
Verkenning duurzaamheidsfonds	2017	
2. Ruimtelijk beleid		
Startnotitie 'Nieuw welstandsbeleid'		Pilot Welstand is later gestart ivm ontbreken projectleider. Notitie volgt in 3e kwartaal 2016.
Discussienotitie: invoering omgevingswet in Coevorden (maatwerk, minder/andere regelgeving)		In november wordt een thema-avond belegd met uw raad over de invoering van de Omgevingswet.
Actualisatie woonvisie Coevorden		Wordt in 2017 opgeleverd.
Tussentijdse rapportage uitvoering prestatieafspraken woningbouwcorporaties – gemeente		Rapportage volgt 3e kwartaal 2016.
3. Ruimtelijke projecten		
Informatieve notitie ontwikkeling Kasteel 4 / Citadelpunt		Raad heeft in 2e kwartaal besluit genomen over het proces om te komen tot de ontwikkeling van Kasteel 4/Citadelpunt.
Realisatie spoorboog		Spoorboog wordt eind maart 2017 opgeleverd en per 1 mei 2017 in gebruik genomen.
Holwert-Midden - eindrapportage		Project is per 1 juli 2016 gereed. Financiële eindrapportage voor 1 november 2016.
Tussenrapportage stand van zaken uitvoering RSP		Info rmatie over actuele voortgang volgt in het 3e kwartaal 2016.
Tunnelkeuze stationsomgeving		Raadsvoorstel volgt in het 3e kwartaal 2016.
Molenakkers – ontwerpbestemmingsplan		Het bestemmingsplan is vastgesteld.
Ossehaar – notitie vervolg ontwikkelstrategie		Nog geen overeenstemming met ontwikkelpartner Rotij.
Ontwikkeling locatie De Spinde – Dalen		Bestemmingsplan is vastgesteld; bouvergunning is verleend.
Onderzoek invulling De Watering		Quickscan is aan de raad aangeboden.
4. Vastgoed		
Notitie vastgoedstrategie Coevorden		In concept gereed. Wordt in 2016 ter vaststelling aan uw raad aangeboden.
Onderhoudsprogramma 2016		Vastgesteld; raad wordt hierover in het 3e kwartaal geïnformeerd.
5. Verkeer en bereikbaarheid		
Voorstel realisatie nieuwe afrit N34 Klooster (bestemmingsplan, financiering)		13 juli tussenuitspraak Raad van State. Voor 2 november nieuw vaststellingsbesluit door uw raad. Financieringsvoorstel wordt meegenomen in besluitvorming over bestemmingsplan.
Voorstel haalbaarheid ontsluiting N34 – Leeuwerikenveld		Na afronding bestemmingsplanprocedure 'Reconstructie N34' en overeenkomst met provincie.
Evaluatie zone-parkeren in Coevorden		Evaluatie wordt gestart in de 2e helft van 2016.

Legenda

- Geagendeerd, voorbereiding nog niet gestart
 In uitvoering, wijkt af van planning
 In uitvoering, conform planning
 Activiteit afgerond

Indicatoren bestuursprogramma

INDICATOREN BESTUURSPROGRAMMA							
Indicator	Meetbare waarde	Nulmeting Jaar	Waarde	Jaarverslag 2015	Actuele waarde		
3.1	Aanpassing lokale regelgeving		n.n.t.b.				
3.2	Doorlooptijd procedures		n.n.t.b.				
3.3	Woningbouw-programmering		Aantal woningen obv woningbouwkavels in gemeentelijke grondexploitaties	2015	111	104	101
3.4	Oplevering ruimtelijke projecten		Aantal lopende gemeentelijke grondexploitaties	2015	21	21	21
3.5	Verkoop bouwkavels		Aantal woningbouwkavels in de verkoop in gemeentelijke grondexploitaties	2015	111	104	101
3.6	Risicoprofiel grondbeleid		n.n.t.b.				
3.7	Herbestemming gemeentelijk vastgoed		Aantal leegstaande vastgoedobjecten in gemeentelijk eigendom	2015	26	23	17
3.8	Kostendekkendheid gemeentelijk vastgoed		n.n.t.b.				
3.9	Belevingsonderzoek gereguleerd parkeren		Aantal parkeerplaatsen binnen de blauwe zone waar gereguleerd parkeren geldt	2015	224	224	224

Financiën

In de volgende tabel laten wij de financiële afwijkingen zien. Onder de tabel volgt een toelichting op de afwijkingen.

PRODUCT	ONDERWERP	VERSCHIL	VOORDEEL / NADEEL
GRONDEXPLOITATIE			
VASTGOED	Verkoop gemeentelijke panden	-	
VASTGOED	Groot onderhoud gebouwen	-	
CENTRUMPLAN COEVORDEN		-	
RSP		-	
WONEN EN LEEFOMGEVING		-	
STRUCTUUR- EN ONTWIKKELPLANNEN		-	
BOUWVERGUNNINGEN		-	
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING		-	
MOBILITEIT		-	
TOTAAL		-	

Toelichting op de financiële afwijkingen

Vastgoed

Verkoop gemeentelijke panden, budgettair neutraal

In januari 2016 is fase I van de locatie De Spinde in Dalen opgeleverd. Daarnaast is in de eerste helft van 2016 de locatie Tramstraat 59 in Schoonoord verkocht. De netto-opbrengst die na aftrek van boekwaarden en bijkomende kosten resteert, bedraagt € 255.000. Dit bedrag wordt gestort in de reserve grondexploitatie.

Groot onderhoud gebouwen, budgettair neutraal

Het onderhoudsplan 2016 is door ons vastgesteld. Om de benodigde middelen voor de uitvoering hiervan vrij te maken, stellen wij u voor een bedrag van € 258.100 aan de reserve onderhoud gebouwen te onttrekken, zodat het noodzakelijke groot onderhoud kan worden uitgevoerd.

Programma 4

3.4 Openbare ruimte

Straten, pleinen, riolering, verlichting, openbaar groen; de openbare ruimte is van iedereen. Wij zien binnen dit programma dan ook bij uitstek mogelijkheden om meer over te laten aan de samenleving. Inwoners weten immers het beste hoe hun directe leefomgeving eruit moet zien. De gemeente neemt wel haar verantwoordelijkheid. Mede vanwege bezuinigingen staat de gemeente voor een minimaal onderhoudsniveau. Uitgangspunt is dat de veiligheid van de leefomgeving geborgd is.

Bestuurlijke samenvatting

De verlaging van het kwaliteitsniveau van het onderhoud van het openbaar groen is in 2015 volledig en gemeentebreed ingevoerd. Het afgelopen anderhalf jaar zijn de consequenties hiervan in toenemende mate ook voor onze burgers zichtbaar en merkbaar geworden. Wij zien dit terug in een toename van het aantal meldingen.

Het afgesproken onderhoudsniveau voor het openbaar groen (niveau C) kunnen wij met de huidige formatie uitsluitend realiseren als voldoende tijdelijke, additionele arbeidskrachten ingeschakeld worden vanuit de doelgroep van de Participatiewet. Uiteraard zullen wij ons hiertoe inspannen, maar desondanks zal dit naar verwachting in 2016 niet volledig lukken. In 2016 zal dit waarschijnlijk nog niet leiden tot een overschrijding van het beschikbare budget. Voor de jaren 2017 en 2018 zijn nog weer nieuwe bezuinigingen op het openbaar groen gepland. In het derde kwartaal van dit jaar zullen wij de consequenties hiervan inzichtelijk maken.

De inzet van de (circa 30) WSW-medewerkers van de EMCO in het openbaar groen verloopt conform de verwachtingen. Daarnaast hebben wij in de eerste helft van dit jaar drie medewerkers die tot de doelgroep van de "baanafspraken" behoren een gemeentelijke aanstelling bij onze buitendienst kunnen geven.

Het wettelijk verbod op het onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat per 1 april 2016 dwong ons om een alternatieve wijze en aanmerkelijk duurdere vorm van onkruidbestrijding op verhardingen in te voeren. Ten aanzien van het wegenonderhoud geldt verder dat het gehalveerde budget voor ons dwingt om relatief meer inzet te plegen op kleine, dagelijkse reparaties en klachtenonderhoud. Er is verhoudingsgewijs minder budget beschikbaar voor planmatig wegonderhoud. Gevolg hiervan is dat de kwaliteit van met name de asfaltwegen achteruit gaat. Vanwege het beperkte budget zijn er slechts mogelijkheden voor minimaal onderhoud aan deze asfaltwegen. In de tweede helft van dit jaar zullen wij rapporteren over de uitgevoerde visuele weginspecties en over de verwachte kwaliteitsontwikkeling van het wegonderhoud de komende jaren.

Een vastgoedvisie en een beleidsplan openbare verlichting zullen in de tweede helft van dit jaar verschijnen. Daarnaast is de voorbereiding van een nieuwe beleidsvisie op afval gestart. De voor dit jaar geplande rioleringswerkzaamheden in Steenwijksmoer zijn inmiddels afgerond en de rioleringswerkzaamheden in Sleen verlopen conform planning. Dit geldt qua uitvoering ook voor de vervanging van de Leeuwerikenbrug. Bij dit project wordt echter wel een overschrijding van het beschikbaar gestelde krediet verwacht.

Tot slot gaan wij dit jaar herstelwerkzaamheden uitvoeren aan een drietal oeververbindingen. Het gaat om de fietsbrug over het Alte Picardiëkanaal nabij de Duitse grens, de brug over de Boksloot in Oosterhesselen en de fietsbrug in Heege Noord nabij de Magnolia. Dit kan binnen de hiervoor beschikbare budgetten gerealiseerd worden.

Voortgang resultaten bestuursprogramma

VOORTGANG RESULTATEN BESTUURSPROGRAMMA		
Resultaten	Planning	Toelichting
1. Wegen, bruggen en oeververbindingen		
Visuele weginspecties		Elementenverharding een keer per jaar, asfaltverharding twee keer per jaar.
Vervanging Leeuwerikenbrug		Leeuwerikenbrug wordt in 2016 opgeleverd.
2. Riolering		
Vervanging riolering Steenwijksmoer		
Optimalisering riolering Sleen - Broekveldstraat		Verloopt conform planning.
3. Openbare verlichting		
Vaststelling beleidsplan openbare verlichting		Wordt in 2016 ter vaststelling aan uw raad aangeboden.
4. Groen		
Garantie ondergrens kwaliteitsniveau C		Continu proces.
Directe aansturing EMCO-medewerkers t.b.v. efficiency		Continu proces.
Overdragen onderhoud aan minimaal één wijk en één dorp		Nog geen concrete initiatieven.
5. Afval		
Ontwikkelen en vaststellen afvalbeleidsplan 2016-2021, i.s.m. Area, gemeenten Emmen en Hoogeveen		Wordt in vierde kwartaal ter vaststelling aangeboden.
Educatieprogramma i.s.m. basisscholen		Wordt uitgevoerd in tweede helft van schooljaar 2016/2017.

Legenda

- Geagendeerd, voorbereiding nog niet gestart
  In uitvoering, conform planning
  In uitvoering, wijkt af van planning
  Activiteit afgerond

Indicatoren bestuursprogramma

INDICATOREN BESTUURSPROGRAMMA					
Indicator	Meetbare waarde	Nulmeting		Jaarverslag	Actuele waarde
		Jaar	Waarde	2015	
4.1 Aantal klachten en meldingen in de openbare ruimte	Meldingen openbaar groen	2014	632	638	414
	Meldingen riolering	2014	335	365	229
	Meldingen wegen	2014	195	274	231
4.2 Ontwikkeling van de riool- en afvalstoffenheffing	Tarief rioolheffing	2014	€ 177	€ 179	€ 192
	Tarief afvalstoffenheffing	2014	€ 295	€ 318	€ 298
4.3 Waardering inspanningen van de gemeente op het gebied van woon- en leefklimaat	Rapportcijfer (benchmark 'waar staat je gemeente?')	2013	6,4	6,2	6,2
4.4 Aantal initiatieven met betrokkenheid van dorpen en wijken bij onderhoud van de openbare ruimte	Aantal initiatieven	2015	17	21	21
4.5 Percentage afvalscheiding (van afval naar grondstof)	Bronscheidingspercentage	2013	63%	62%	65%

Financiën

In de volgende tabel laten wij de financiële afwijkingen zien. Onder de tabel volgt een toelichting op de afwijkingen.

PRODUCT	ONDERWERP	VERSCHIL	VOORDEEL / NADEEL
AFVALVERWIJDERING EN -VERWERKING		-	
RIOLERING		-	
BOVENGRONDSE INFRASTRUCTUUR	Onkruidbestrijding	-100.000	NADEEL
GROEN EN LANDSCHAP		-	
BEGRAAFPLAATSEN		-	
MILIEU		-	
HEFFINGEN	Rioolheffing	-	
TOTAAL		-100.000	NADEEL

Toelichting op de financiële afwijkingen

Bovengrondse infrastructuur

Onkruidbestrijding op verhardingen, structureel nadeel € 100.000

Door het verbod op glyfosaat moeten wij het onkruid op de verhardingen op alternatieve wijze bestrijden. De meerkosten hiervan bedragen circa € 100.000. Wij betrekken het structurele effect bij de totstandkoming van de begroting 2017.

Heffingen

Rioolheffing, budgettair neutraal

De opbrengst uit de rioolheffing is lager dan begroot. Dit is het gevolg van een actualisatie van de grondslag die voor de heffing wordt gebruikt. Bij de heffing wordt uitgegaan van de verbruiksgegevens zoals deze door de Waterleidingmaatschappij Drenthe worden aangeleverd. Dit verbruik vertoont vanzelfsprekend fluctuaties. Daarnaast vinden de gebruikelijke wijzigingen plaats zoals verhuizingen, overlijden, kwijscheldingen, afkoppelen voor het hemelwaterafvoer en correcties over voorgaande belastingenjaren. Als gevolg van het voornoemde is er sprake van een nadeel van € 32.000. Dit bedrag onttrekken wij aan de voorziening riolering.

Risico's

Afvalverwijdering en -verwerking

De verwerking van PMD-afval (plastic, metaal en drankkartonnen) is per 1 januari 2016 nieuw aanbesteed. De werkelijke hoeveelheid aangeboden PMD-afval blijkt hoger te zijn dan het tonnage waarvan is uitgegaan bij de aanbesteding (Drenthe-breed). Het recyclingsbedrijf moet daarom capaciteit zoeken buiten het eigen bedrijf. Dit maakt geen onderdeel uit van de aanbesteding. Er vinden nog gesprekken plaats over de doorrekening aan de klanten. Voor de gemeente Coevorden houdt dit een maximaal risico van € 75.000 in. Wij komen hier op terug in het kader van het jaarverslag 2016.

Overige ontwikkelingen

Bovengrondse infrastructuur

Leeuwerikenbrug, financieel effect vanaf 2017

Voor de vervanging van de Leeuwerikenbrug is destijds een krediet van € 1.600.000 beschikbaar gesteld. Onvoorzien was dat er nieuwe zinkers aangelegd moesten worden voor de nutsvoorzieningen. De werkelijke kosten vallen hierdoor circa € 100.000 hoger uit dan begroot. Dit resulteert in hogere kapitaallasten vanaf 2017. Wij betrekken dit bij de totstandkoming van de begroting 2017.

Milieu

Inkomsten windturbines, budgettair neutraal

In 2016 zijn grondvergoedingen ontvangen voor de windturbines op gemeentegrond van in totaal € 61.000. Conform besluitvorming bij het aangaan van de grondovereenkomst wordt onderzocht of deze middelen, en de toekomstig te ontvangen middelen, ingezet kunnen worden voor het opzetten van een duurzaamheidsfonds, zoals onder programma 3 gepland voor het jaar 2017. Wij komen hier bij het jaarverslag 2016 en de begroting 2017 op terug.

Programma 5

3.5 Bestuur en organisatie

Het zoeken naar een andere verhouding tussen burger en gemeente is in het coalitieakkoord, dat aan de vorming van het college ten grondslag ligt, samengevat met de term 'verbindend besturen'. Daarbij gaan wij uit van het probleemoplossend vermogen van de samenleving. Wij sluiten aan bij initiatieven door het bieden van maatwerkgerichte ondersteuning. Natuurlijk gaat dit niet vanzelf. Zowel inwoners, raad, college als ambtenaren moeten in hun nieuwe rollen groeien. Een compacte, flexibele en wendbare organisatie is nodig die past bij de andere verhouding tussen samenleving en bestuur.

Bestuurlijke samenvatting

De andere verhouding tussen de samenleving en de gemeente is het afgelopen halfjaar zichtbaarder geworden. Een resultaat is dat de dorps- en wijkverenigingen in de eerste helft van 2016 de Stimuleringsregeling hebben vernieuwd, met ondersteuning van de gemeente. Voor 2016 is besloten om de regeling in tweeën te delen; een deel is bestemd voor eenmalige dorps- en wijkinitiatieven (vergelijkbaar met de regeling in 2015), het tweede deel is bedoeld als fonds voor initiatieven die Coevorden Verbindt ondersteunen.

Om initiatieven uit de samenleving, vragen van inwoners en maatschappelijke opgaven te verbinden met de gemeentelijke organisatie zijn in de eerste helft van 2016 drie gebiedscoördinatoren van start gegaan. Zij maken de initiatieven, vragen en opgaven zichtbaar en brengen in beeld wat dit van de organisatie vraagt.

Sinds januari 2016 werken wij volgens de nieuwe, meer compacte en flexibele, organisatiestructuur. Tegelijk is het programma Organisatieontwikkeling gestart. Het programma stelt onze organisatie in staat om op een betekenisvolle manier invulling te geven aan de veranderende context in de relatie tussen samenleving en bestuur. In het afgelopen halfjaar zijn daarin stappen gezet door acties en initiatieven die aansluiten bij de dagelijkse werkpraktijk.

In juni is de online strategie vastgesteld. Op basis van deze strategie wordt de website vernieuwd naar een toptaken++ website. Toptaken zijn de taken waarvoor de meeste mensen naar de website komen. Op de vernieuwde website staan de toptaken centraal en verschijnen deze direct op de startpagina. De ++ houdt in dat de website ook ruimte biedt voor actuele dossiers en het bestuur. Naast de toptaken++ website wordt de webcare (online klantenservice) geprofessionaliseerd.

Voortgang resultaten bestuursprogramma

VOORTGANG RESULTATEN BESTUURSPROGRAMMA		
Resultaten	Planning	Toelichting
1. Meer samenleving, andere overheid		
Vervolg op leertraject 'andere relatie burger/gemeente', Coevorden verbindt		Continu proces, o.a. ervaringen opgedaan via vernieuwing Stimuleringsregeling.
Aansluiten op behoefte samenleving in manier van communiceren		Continu proces, impuls via implementatie online strategie.
Faciliteren mogelijkheden om kennis, inzichten en ervaringen te delen		Continu proces, impuls via implementatie online strategie.
Ondersteuning leefbaarheidsinitiatieven met stimuleringsfonds Dorpen en wijken		Stimuleringsfonds 2016 is opengesteld, aanvragen kunnen worden ingediend.
Bepalen wijze van invulling gebiedsgericht werken		Zoektocht gestart door ontmoetingen en gesprekken met wijken en dorpen.
Budget overhevelen als taken structureel worden overgedragen		Nog geen concrete initiatieven.
2. Veiligheid		
Zelfredzaamheid faciliteren waar mogelijk		Continu proces.
3. Gemeentelijke organisatie		
Compacte en flexibele organisatie		Continu proces. In 2016 is de nieuwe organisatiestructuur geïmplementeerd.
Invulling geven aan veranderende context relatie burger en bestuur		Programma Organisatieontwikkeling is in januari 2016 gestart.
4. Doorontwikkeling in de dienstverlening		
Doorontwikkeling website		Wordt in 4e kwartaal 2016 opgeleverd.
Actualiseren servicenormen		Continu proces.

Legenda

- Geagendeerd, voorbereiding nog niet gestart
  In uitvoering, wijkt af van planning
 In uitvoering, conform planning
  Activiteit afgerond

Indicatoren bestuursprogramma

INDICATOREN BESTUURSPROGRAMMA					
Indicator	Meetbare waarde	Nulmeting		Jaarverslag 2015	Actuele waarde
		Jaar	Waarde		
5.1 Benchmark 'Waar staat je gemeente'	Wat doet gemeente voor inwoners?	2013	6,4	6,1	6,1
	Veiligheid	2013	6,5	6,5	6,5
	Woon- en leefklimaat	2013	6,4	6,2	6,2
	Relatie tussen burger en bestuur	2013	6,2	5,7	5,7
	Arbeidsparticipatie en werkgelegenheid	2013	6	-	-
	Lokale economie	2013	6,1	-	-
	Gezondheid, zorg en welzijn	2013	6,7	6,2	6,2
	Dienstverlening	2013	7	6,3	6,3
5.2 Dorpsvisies	Aantal gemaakte dorps- en wijkvisies	2015	5	5	9
5.3 Stimuleringsfonds	Benutting Stimuleringsfonds	2015	€ 100.000	€ 100.000	€ 0
5.4 Veiligheidsmonitor	Rapportcijfer prettig wonen in de buurt	2013	7,5	n.v.t.	7,6
	Rapportcijfer veiligheid in de buurt	2013	7,4	n.v.t.	7,6
5.5 Benchmark 'Vensters op de bedrijfsvoering'	Nieuwe benchmark	2016	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Toelichting

- 5.1 De benchmark 'Waar staat je gemeente?' is in 2015 uitgevoerd. In 2015 zijn niet exact dezelfde waarden gemeten als in 2013. Op www.waarstaatjegemeente.nl zijn de volledige resultaten weergegeven.
- 5.3 Met betrekking tot het stimuleringsfonds 2016 kunnen inmiddels subsidieaanvragen worden ingediend. Er zijn nog geen subsidies toegekend.
- 5.4 In 2014 en 2015 hebben wij niet deelgenomen aan de Veiligheidsmonitor.
- 5.5 Resultaten van eerste benchmark worden in 2016 gepresenteerd.

Financiën

In de volgende tabel laten wij de financiële afwijkingen zien. Onder de tabel volgt een toelichting op de afwijkingen.

PRODUCT	ONDERWERP	VERSCHIL	VOORDEEL / NADEEL
BEDRIJFSVOERING	Individueel keuzebudget	-560.000	NADEEL
VEILIGHEIDSBEVORDERENDE MAATREGELEN	Exploitatiesaldo 2015 VRD	106.000	VOORDEEL
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS		-	
GEMEENTERAAD EN COMMISSIES		-	
BURGERZAKEN	Referendum associatieverdrag Oekraïne	29.000	VOORDEEL
BESTUURLIJKE SAMENWERKING		-	
STIMULERINGSFONDS DORPEN EN WIJKEN		-	
LEGES APV		-	
TOTAAL		-425.000	NADEEL

Toelichting op de financiële afwijkingen

Bedrijfsvoering

Invoering individueel keuzebudget, incidenteel nadeel € 560.000

Per 1 januari 2017 wordt voor gemeenten het individueel keuzebudget (IKB) ingevoerd. De invoering van het IKB betekent dat gemeenten per 2016 overgaan op een systeem waarbij werknemers zelf bepalen op welke momenten zij hun gerealiseerde vakantiegeld en vergelijkbare vergoedingen krijgen uitgekeerd in een kalenderjaar. Deze uitkering moet altijd tijdens het kalenderjaar plaatsvinden.

In de huidige situatie wordt vakantiegeld gereserveerd over de periode juni tot mei. De zeven maanden vakantiegeld die worden opgebouwd in 2016, zouden normaal gesproken in mei 2017 worden uitbetaald. Met de invoering van het IKB ontstaat nu echter een extra last in 2016, aangezien vanaf 2017 de vakantiegeldrechten in het kalenderjaar moeten worden uitbetaald. De eenmalige extra last voor de gemeente Coevorden bedraagt circa € 560.000.

Veiligheidsbevorderende maatregelen

Exploitatiesaldo 2015 VRD, incidenteel voordeel € 106.000

In 2015 heeft de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) een positief exploitatieresultaat behaald van in totaal € 1.412.000. Dit bedrag wordt op basis van een vastgestelde verdeelsleutel terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Op basis hiervan ontvangen wij een bedrag van € 106.000.

Burgerzaken

Referendum associatieverdrag Oekraïne, incidenteel voordeel € 29.000

Voor het organiseren van het referendum over het associatieverdrag met Oekraïne ontvingen wij van het rijk € 61.000. De werkelijke kosten bedroegen € 32.000. Het voordeel van € 29.000 valt vrij ten gunste van de algemene middelen.

Risico's

Bestuurlijke samenwerking

Internationale betrekkingen

Vanaf oktober 2015 is een tijdelijk Actieteam Grensoverschrijdende Economie en Arbeid (GEA) gestart. In het kader hiervan en ter voorbereiding op Vierkant voor Werk hebben wij het eerste halfjaar van 2016 onze contacten in het kader van internationale betrekkingen en grensoverschrijdende economische activiteiten sterk geïntensiveerd. Dit leidt er naar verwachting toe dat wij de post internationale betrekkingen gaan overschrijden.

3.6 Financiering en dekkingsmiddelen

De financiële positie van de gemeente staat onder zware druk en noodzaakt tot het oplossen van een tekort van structureel 6 miljoen euro per jaar in 2018. Ons financiële beleid is niet alleen gericht op het oplossen van dit tekort, maar moet tevens leiden tot een structurele verbetering van de financiële positie van Coevorden. Eventuele meevallers leiden niet tot minder bezuinigingen, maar worden toegevoegd aan de algemene reserves. Ons financiële beleid is gericht op een gezond weerstandsvermogen, het creëren van ruimte voor nieuw beleid en een beperkte groei van de lokale lastendruk.

Bestuurlijke samenvatting

In 2016 bedraagt de omvang van de bezuinigingstaakstelling uit de takendiscussie € 5,4 miljoen. Dit houdt een aanvullende bezuiniging van € 1,7 miljoen in ten opzichte van 2015. Het realiseren van de bezuinigingstaakstelling is een aanzienlijke opgave en de gevolgen worden gezien en gevoeld in de samenleving. Ook de organisatie levert een bijdrage aan de realisatie van de bezuinigingstaakstelling door onder andere een inkrimping van het ambtelijk apparaat. Wij liggen op koers voor wat betreft het realiseren van de bezuinigingstaakstelling voor 2016, behoudens de genoemde onzekerheden voor enkele taakstellingen, zoals genoemd in de programma's.

Wij verwachten het risicobudget van € 1 miljoen volledig te kunnen storten in de algemene reserve. Daarnaast is dit jaar sprake van enkele incidentele voordelen, die kunnen worden toegevoegd aan de algemene reserve. Hiermee wordt bijgedragen aan één van de financiële doelstellingen uit ons bestuursprogramma: het verbeteren van de financiële positie. De mate waarin onze algemene reserve zich de komende jaren zal ontwikkelen, hebben wij opgenomen in bijlage 2.

De incidentele voordelen liggen op het terrein van financiering, als gevolg van bijvoorbeeld het (vervroegd) aflossen van afgegeven leningen. Daarnaast is er sprake van structurele voordelen op het gebied van rente en de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Wij betrekken de structurele effecten bij de totstandkoming van de begroting 2017.

Wij houden vanzelfsprekend oog voor de ontwikkeling van de lokale lastendruk. De structurele voordelen bieden wellicht mogelijkheden om de voorgenomen stijging van de belastingen en heffingen voor 2017 te beperken. Wij gaan dit de komende maanden onderzoeken en komen hierop terug in de begroting 2017.

Voortgang resultaten bestuursprogramma

VOORTGANG RESULTATEN BESTUURSPROGRAMMA		
Resultaten	Planning	Toelichting
1. Versterking financiële positie		
Structureel en reëel begrotingsevenwicht		Continu proces.
Realiseren bezuiniging van € 7,3 miljoen in 2018		Bezuiniging in jaarschijf 2015 is gerealiseerd. Realisatie bezuiniging in jaarschijf 2016 ligt op schema.
2. Lokale lastendruk		
Onderzoek mogelijkheden benutting gemeentelijk belastinggebied		Wordt betrokken bij de totstandkoming van de begroting 2017.

Legenda

- Geagendeerd, voorbereiding nog niet gestart
  In uitvoering, wijkt af van planning
- In uitvoering, conform planning
  Activiteit afgerond

Indicatoren bestuursprogramma

INDICATOREN BESTUURSPROGRAMMA						
Indicator	Meetbare waarde	Nulmeting		Jaarverslag 2015	Actuele waarde	
		Jaar	Waarde			
6.1 Netto schuldquote	Netto schuld t.o.v. inkomsten	2014	101%	111%	n.n.b.	
6.2 Solvabiliteitsratio	Verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen	2014	14%	17%	n.n.b.	
6.3 Kengetallen grondexploitatie	Ontwikkeling boekwaarde	2014	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	
	Voorraadquote	2014	29%	24%	n.n.b.	
6.4 Structurele exploitatieruimte	Percentage	2014	n.n.b.	1%	n.n.b.	
6.5 Lokale woonlastenindicator	Woonlasten meerpersoonshuishouden	2014	€ 753	€ 799	€ 816	

Toelichting

- 6.1 t/m 6.4 De eerstvolgende doorrekening van deze indicatoren vindt plaats bij het Jaarverslag 2016.
- 6.5 Hier zijn de in de betreffende begroting opgenomen gemiddelde woonlasten weergegeven.

Financiën

In de volgende tabel laten wij de financiële afwijkingen zien. Onder de tabel volgt een toelichting op de afwijkingen.

PRODUCT	ONDERWERP	VERSCHIL	VOORDEEL / NADEEL
ALGEMENE UITKERING GEMEENTEFONDS	December- en meicirculaire	170.000	VOORDEEL
ALGEMENE UITKERING GEMEENTEFONDS	Ontwikkeling maatstaven	203.000	VOORDEEL
HEFFING GEMEENTELIJKE BELASTINGEN		-	
FINANCIERING EN DIVIDEND	Contract verwerking restafval	370.000	VOORDEEL
FINANCIERING EN DIVIDEND	Dividend Area	78.000	VOORDEEL
FINANCIERING EN DIVIDEND	General Escrow Fonds	131.000	VOORDEEL
FINANCIERING EN DIVIDEND	Aflossing leningen Enexis	81.000	VOORDEEL
FINANCIERING EN DIVIDEND	Renteresultaat	421.000	VOORDEEL
FINANCIERING EN DIVIDEND	Overige verschillen	-33.000	NADEEL
INNING GEMEENTELIJKE BELASTINGEN	Dubieuze debiteuren	-710.000	NADEEL
TOTAAL		711.000	VOORDEEL

Toelichting op de financiële afwijkingen

Algemene uitkering gemeentefonds

Decembercirculaire 2015 en meicirculaire 2016, structureel voordeel € 170.000

In deze halfjaarrapportage verwerken wij de mutaties als gevolg van de decembercirculaire 2015 en de meicirculaire 2016. De mutaties zijn opgenomen in onderstaande tabel. Onder de tabel volgt een toelichting op de verschillende onderdelen.

2016	
Uitkeringsfactor/uitkeringsbasis	
Accresontwikkeling	-24.000
Ontwikkeling uitkeringsbasis	170.000
Uitdeling verdeelreserve	24.000
Subtotaal	170.000
Taakmutaties	
Referendum associatieverdrag EU en Oekraïne	61.000
Subtotaal	61.000
Integratie-uitkeringen	
WMO (met name huishoudelijke hulp)	65.000
Faciliteitenbesluit opvangcentra	57.000
Voorschoolse voorziening peuters	27.000
Subtotaal	149.000
3 D's in het sociaal domein	
AWBZ naar WMO (IU)	10.000
Jeugd	127.000
Participatie	-14.000
Subtotaal	123.000
Totaal	503.000

Uitkeringsfactor/uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de

trap op trap af-methode wordt het accres genoemd. Het accres over 2015 is hoger dan in de septembercircularie 2015. Dit is met name het gevolg van de extra uitgaven van het rijk aan asielopvang. Het accres over 2016 is echter aanzienlijk lager dan in de septembercircularie 2016. Dit is het gevolg van lagere inflatie, waardoor het uitgavenkader voor het rijk wordt verlaagd.

De uitkeringsbasis is ten opzichte van de septembercircularie 2015 aanzienlijk verhoogd. Dit is met name het gevolg van de naar beneden bijgestelde raming voor de omvang van de suppletie-uitkering Bommenregeling (hiervoor is minder geld nodig dan verwacht, waardoor deze middelen terugvloeien in de algemene uitkering).

Referendum associatieverdrag EU en Oekraïne

Voor de organisatie van het referendum over het associatieverdrag met Oekraïne is een bedrag van in totaal € 30 miljoen beschikbaar gesteld. Voor ons betekent dit een extra bijdrage van € 61.000. De kosten voor het organiseren van het referendum bedroegen € 32.000. Over het incidentele voordeel van € 29.000 wordt gerapporteerd in programma 5 Bestuur en Organisatie.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

De integratieuitkering WMO (met name huishoudelijke hulp) is verhoogd als gevolg van loon- en prijsbijstellingen. Daarnaast ontvangen wij een integratieuitkering voor het opvang bieden aan asielzoekers (Aalden). Dit bedrag wordt jaarlijks vastgesteld op basis van het aantal asielzoekers waaraan opvang wordt geboden. Tot slot is er een nieuwe integratieuitkering gevormd voor voorschoolse voorzieningen voor peuters.

3D's in het sociaal domein

Met ingang van 2016 zijn de objectieve verdeelmodellen voor de WMO en de Jeugdzorg van toepassing. Verder zijn de loon- en prijsbijstellingen verwerkt. Per saldo leidt dit tot kleine verschillen voor decentralisatie-uitkeringen voor WMO en Participatie. Voor Jeugd leidt dit tot een aanzienlijk voordeel van € 127.000.

De aanpassing van de uitkeringsfactor/uitkeringsbasis wordt centraal doorgevoerd. Dit leidt tot een voordeel van € 170.000. De taakmutaties, de mutaties in de integratie-uitkeringen en de mutaties binnen de 3D's in het sociaal domein worden decentraal doorgevoerd op de betreffende budgetten. Dit verloopt budgettair neutraal.

Ontwikkeling maatstaven, structureel voordeel € 203.000

De omvang van de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt bepaald door een groot aantal maatstaven, zoals het aantal woonruimten, bijstandsontvangers, minderheden, bedrijfsvestigingen, het volume van de WOZ-waarde, enzovoort. Toename in de maatstaven leidt tot een hogere uitkering uit het gemeentefonds. Ten opzichte van voorgaande jaren zien wij onder andere in een toename van het aantal eenpersoonshouders, het aantal woonruimten en het aantal ouderen binnen onze gemeente. Dit leidt per saldo tot een voordeel van € 203.000.

Financiering en dividend

Contract verwerking restafval, incidenteel voordeel € 370.000

Het contract voor de verwerking van restafval liep tot en met 1 juli 2016. Bij het aangaan van dit contract is vastgelegd dat het destijds ingebrachte kapitaal na afloop van het verwerkingscontract wordt terugbetaald. Voor ons betekent dit een niet geraamd, incidenteel voordeel van € 370.000.

Dividend AREA Reiniging, incidenteel voordeel € 78.000

Op basis van het bedrijfsresultaat over 2015 ontvingen wij een dividenduitkering van € 128.000 van AREA Reiniging. In de begroting hielden wij rekening met een dividenduitkering van € 50.000. Het voordeel bedraagt dus € 78.000. De meerjarenraming van AREA Reiniging laat zien dat dit voordeel incidenteel van aard is.

General Escrow Fonds Verkoop Vennootschap BV, incidenteel voordeel € 131.000

Bij de overdracht van de aandelen Essent aan RWE in 2009 is een deel van de verkoopopbrengst niet uitgekeerd aan de verkopende aandeelhouders maar gestort in het zogenaamde General Escrow Fonds. Dit hield verband met de door de verkopende aandeelhouders afgegeven garanties en vrijwaringen aan de koper van de aandelen. Destijds is € 800 miljoen in het fonds gestort. In 2011 en 2015 is hiervan respectievelijk € 360 miljoen en

€ 327 miljoen vrijgevallen en aan de voormalige aandeelhouders uitgekeerd. In 2016 is nogmaals € 83 miljoen vrijgevallen en uitgekeerd. Dit betekent voor onze gemeente een niet geraamd, incidenteel voordeel van € 131.000.

Aflossing achtergestelde leningen Enexis, incidenteel voordeel € 81.000

De vijf gemeenten die op 1 januari 1998 zijn opgegaan in de nieuwe gemeente Coevorden hadden leningen verstrekt aan de elektriciteitsmaatschappijen EGD en IJsselmij. Via een reeks van fusies zijn deze leningen, met een totaalbedrag van € 298.000, terecht gekomen bij Enexis. De jaarlijkse rentevergoeding hiervoor bedraagt 9% ofwel € 27.000. Enexis heeft aangekondigd de leningen te willen aflossen. Op basis van jurisprudentie zijn de leningovereenkomsten opzegbaar. Omdat aflossing voor de gemeente gezien het hoge rentepercentage niet aantrekkelijk is, heeft Enexis aangeboden tegelijk met de aflossing van de leningen op 31 december 2016, naast de jaarlijkse rente, ook nog rente over de jaren 2017 tot en met 2019 te vergoeden. Dit leidt tot een éénmalige niet geraamde bate van € 81.000. Het structurele nadeel dat ontstaat door het wegvallen van de jaarlijkse rentevergoeding nemen wij mee bij de opstelling van de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018 tot en met 2020.

Renteresultaat, structureel voordeel € 421.000

Bij het opstellen van de begroting voor 2016 gingen wij ervan uit dat wij in 2015 een langlopende geldlening van € 11 miljoen zouden moeten afsluiten met een rentevergoeding van 2,5%. In werkelijkheid hebben wij in december 2015 een langlopende lening afgesloten van € 5 miljoen tegen een rentevergoeding van 0,775%. Voor dit jaar gaan wij er in de begroting uit van het aantrekken van een langlopende lening van € 7,5 miljoen. Hierbij hielden wij rekening met een rentevergoeding van 3%. Op dit moment voorzien wij dat wij dit jaar geen lening hoeven op te nemen. Het vorenstaande leidt tot een voordeel van € 346.000.

De lagere financieringsbehoefte wordt met name veroorzaakt door het achterblijven van de investeringen bij de oorspronkelijke planning. Met name geldt dit voor de investeringen die worden uitgevoerd in het kader van het RSP. Verder ligt het renteniveau van leningen op de kapitaalmarkt op een nog lager niveau dan bij het opstellen van de begroting werd voorzien. Om dezelfde reden blijven ook de rentekosten van het zogenaamde kort geld (voornamelijk rekening-courantkrediet) ver achter bij de raming; hier bedraagt het voordeel € 75.000. Wij betrekken de structurele effecten bij de totstandkoming van de begroting 2017.

Dividend – overige verschillen, incidenteel nadeel € 33.000

De overige verschillen op de dividenduitkeringen zijn per saldo € 33.000 nadelig.

Voorziening dubieuze debiteuren, incidenteel nadeel € 710.000

In haar rapport van bevindingen behorende bij het Jaarverslag 2015 heeft de accountant aangegeven een aantal oude vorderingen als onzeker aan te merken. Naar aanleiding van dit oordeel hebben wij nader onderzoek gedaan. Op basis van de aard, de ouderdom en de discussie over deze vorderingen stellen wij voor om onze voorziening dubieuze debiteuren hierop aan te passen.

Het totaal van de betreffende openstaande vorderingen is € 790.000. Wij beoordelen het risico dat wij deze vorderingen niet meer kunnen innen op 90%. Dit betekent dat wij de voorziening aanvullen met een bedrag van € 710.000.

Overig

Algemene baten en lasten

Post onvoorzien

Voor uitgaven die onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar zijn, beschikken wij over een post onvoorzien. Op deze post resteert nog een bedrag van € 90.000.

Bijlage 1: Recapitulatie

In de recapitulatie geven wij per programma de primaire begroting, de wijzigingen naar aanleiding van de halfjaarrapportage, overige begrotingswijzigingen en de begroting na wijzigingen weer. Wij tonen hierbij de lasten, de baten en de reservemutaties.

RECAPITULATIE				
	Primitieve begroting	Reeds geaccordeerde begrotings- wijzigingen	Halfjaar- rapportage	Begroting na wijzigingen
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)				
1 Economie, onderwijs en cultuur	2.404.035	67.600	283.000	2.754.635
2 Werk, jeugd en zorg	41.016.165	850.740	-851.200	41.015.705
3 Ruimte en leefomgeving	16.242.986	46.829	273.100	16.562.915
4 Openbare ruimte	9.226.821	0	100.000	9.326.821
5 Bestuur en organisatie	25.526.854	0	1.327.300	26.854.154
6 Financiering en dekkingsmiddelen	927.112	0	401.000	1.328.112
Totaal lasten	95.343.973	965.169	1.533.200	97.842.342
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)				
1 Economie, onderwijs en cultuur	534.600	0	132.000	666.600
2 Werk, jeugd en zorg	12.022.310	149.500	129.000	12.300.810
3 Ruimte en leefomgeving	8.721.180	0	390.700	9.111.880
4 Openbare ruimte	8.944.550	0	0	8.944.550
5 Bestuur en organisatie	896.500	0	546.400	1.442.900
6 Financiering en dekkingsmiddelen	64.957.466	0	1.754.000	66.711.466
Totaal baten	96.076.606	149.500	2.952.100	99.178.206
Saldo voor reservemutaties	732.633	-815.669	1.418.900	1.335.864
Reservemutaties	-732.633	815.669	-1.418.900	-1.335.864
Saldo na reservemutaties	0	0	0	0

Bijlage 2: Verloop algemene reserve

In onderstaande tabel geven wij weer hoe de algemene reserve zich naar verwachting in de komende jaren zal ontwikkelen.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2016	2017	2018	2019
Stand algemene reserve begin boekjaar	4.976	10.915	12.340	15.087
Storting resultaat jaarrekening 2015	3.142	pm	pm	pm
Storting resultaat halfjaarrapportage 2016	1.580			
Stortingen algemene reserve	2.009	2.055	2.822	2.982
Onttrekkingen algemene reserve	-792	-630	-75	-75
Stand algemene reserve eind boekjaar	10.915	12.340	15.087	17.994